

GITTENS, Frans, toneelschrijver (Antwerpen 17 december 1842 - Antwerpen 26 juni 1911).

Was aanvankelijk journalist in Londen, vestigde zich in 1868 te Antwerpen als scheepsmakelaar en werd tenslotte hoofdbibliothecaris van de stad Antwerpen (1903-'11). Was liberaal gemeenteraadslid.

Frans Gittens behoort tot die middengeneratie van toneelauteurs die de militante burgerlijk-Vlaamse boodschap wensten te combineren met een stijgend literair niveau. In het historische drama manifesteert hij een toenemende aandacht voor de psychologische verantwoording, maar sluit hij engactueel aan bij het politiek-antiklerikale liberalisme; bewust werkend volgens het model van Shakespeare, brengt hij het toch niet verder dan namaak glamour à la Sardou. In het realistische drama tracht hij gaver getypeerde figuren te tekenen van een stam- en standgenoot. Wat hem heeft ontbroken, is het talent om het beeld van een mens met een vaste overtuiging en een beeld van een tijd te vormen. Indirect heeft hij, doordat zijn teksten een muzikale begeleiding kregen van Vlaamse componisten als Peter Benoit, Alexander Fernau, Edward Keurvels en Emiel Wambach, een positieve bijdrage geleverd tot de ontwikkeling van een Vlaams lyrisch toneel, waaruit tenslotte de Koninklijke Vlaamse Opera is ontstaan.

WERKEN: *Bijdrage tot de geschiedenis van ons Vlaamsch Tooneel*, in *De Vlaamsche Kunstbode* (1878, p. 540-548).

LITERATUUR: P. de Mont, *Losse schetsen* (1890, p. 285-291); - G. Segers, *Frans Gittens*, in *Vlaamsch en Vrij* (1894, p. 290-291); - H. Melis, *Frans Gittens*, in *Nederlandsche Dichten Kunsthalle* (1895-'95, p. 157-166); - G. Segers, *Frans Gittens*, in *De Vlaamsche Kunstbode* (1895, p. 463-466); - E. de Bom, *Frans Gittens*, in *Plantijn* (juni 1911, p. 1-3); - E. de Bom, *Ter herinnering van Frans Gittens* (1913); - E. de Bom, *Frans Gittens*, in *Het levende Vlaanderen* (1917); - M. Sabbe, L. Monteyne en H.

Coopman Thz., *Het Vlaamsch Tooneel, inzonderheid in de XIXe eeuw* (1927); - L. Baekelmans, *Lof van de zee, mensch en tabak* (1939).

CARLOS TINDEMANS